

JÓESTÉ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(CLUJ), Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

[Cluj, 1934. III. évfolyam
168. szám
július 27.

Péntek

Szabad elvonulás ellenében megadták magukat a zendülő osztrák kampóskeresztesek

Trozkij taktikájával foglalták el a lázadók a rádió
és a kancellária palotáját. — Tankok, páncélautók és
sortűz Bécs uccáin. — Dollfus kancellár utolsó percel.
Az új kancellár rádió-szózata.

Olasz és csehszlovák csapatok az osztrák határon

(BÉCS.) Néhány hónapi viszonylagos csend után, — amelynek során azonban elég sűrűn robbantak a bombák, — dörrentek a pisztolyok. Ausztria újra lángborult. Ez a kis ország nem tud békéhez és nyugalomhoz jutni. Nem pedig azért, mert Mussolini, az olasz diktátor sakkfiguraként kezelte esztendőnkön keresztül. Az összeomlás óta egészen 1933 végéig Európa egyik legdemokratikusabb országa volt Ausztria. De már két esztendővel ezelőtt, vagy még talán régebben is, a hitlerizmus erősen megosztotta az osztrák németiséget. Dollfus látszólag keménykezű, de voltaképpen az olasz diktátor által

inaugurált politikája csak tetézte a bajokat. Mussolini sugalmazására a kis kancellár fokozatosan letörte a demokráciát, aztán végül halomra lövette, illetve felakasztatta az alkotmány és demokrácia utolsó védőit, a szociáldemokratákat. Minden tárgyalagos ember láthatta, hogy politikai szempontból a legsúlyosabb bakklövés volt a köztársasági alkotmány felborítása és az alkotmány védőinek legyilkolása. A következmények megmutatták, hogy azoknak volt igazuk, akik Dollfus számára rossz véget jósoltak. A legújabb ausztriai eseményekről az alábbiakban számolunk be:

LEFEGYVEREZIK A KAMPÓSKERESZTESEKET

(BÉCS.) A Burg és a Rádióstudio körüli harcok tegnap csaknem egész délután tartottak. Elkeseredett tüzharc után a kora esti órákban végül sikerült megadásra kényszeríteni a kampóskereszteseket.

A fegyveres tüzharcnak a studio előtt négy halálos áldozata volt: kettő kampóskeresztes, kettő pedig rendőr. Körülbelül fél 8 óra tájban a rendőrség emberei behatoltak a Studio házába és letartóztatták az ott elbarrikádózott kampóskereszteseket.

több kampóskeresztes rálőtt.

Körülbelül öt golyó találta Dollfust, aki egyetlen jászó nélkül holtan terült el a földön.

A lövöldözés során Fey alkancellár is súlyos sebet kapott.

AKIK MECADTÁK MAGUKAT

(BÉCS.) Azok a kampóskeresztesek, akik a kancellária palotájába behatoltak és az igazságügyminiszter azon felszólítására, hogy a Németországba való szabad elvonulás biztosítása ellenében adják meg magukat, felemelt kézzel kiléptek az uccára és megadták magukat a karhatalom embereinek.

DOLLFUSS UTOLSÓ PERCEI

(BÉCS.) Tegnap az éjfél órákban Schuschnigg, az osztrák kormány ideiglenes feje

rádióbeszédben ismertette a kampóskeresztes puccsot.

Beszélt még kivüle Fey alkancellár is, aki tudvalevőleg órák hosszat a lázadók foglya volt. Elmondotta, hogy éppen minisztertanácsot tartottak, amikor körülbelül száz katona, illetve rendőri egyenruhába öltözött kampóskeresztes behatolt a terembe. Revolvert szegeztek a miniszterek mellének és felszólították őket, hogy mondjanak le. Éles vita keletkezett, majd

a zendülők tettelegesen inzultáltak a kormány tagjait, azután Dollfus kivételével egy mellékszobába zárták be őket. Dollfus, aki élesen tiltakozott a kampóskeresztes terror ellen, lelőtték.

Rövid idő múlva néhány terrorista bevezette Feyt abba a szobába, ahol Dollfus egy pamlagon haldokolt. Véres töcsa volt körülötte, de a kancellár nem vesztette el eszméletét. Néhány szót váltott

Támadás bolsevista taktika szerint

A kampóskeresztesek ugylátszik mindenre kiterjedő figyelemmel készültek föl a támadásra. Több teherautó hatalmas ládákban

municiót szállított, a bécsi Törvényszék helyiségébe, azután századokba fejlődve, egy adott jelre minden osztag megkezdte a számára kijelölt épület ellen a támadást.

Ez a módszer

Trozkij taktikájának a másolata. Az egykori orosz népbiztos 1917-ben az akkori bolsevik forradalom kitörésekor egy egészen minimális csoporttal, alig 2000 főnyi megbízható hívével, megrohanta Szentpétervár valamennyi középületét és elfogta Kereszty és kormányát. Ezt a taktikát már többször alkalmazták más és más helyeken és ugylátszik, mindig jó sikerrel.

AGYUCSÓ VÁRT A LAZADÓKRA

Újabb jelentések szerint Miklós köztársasági elnök Schuschnigg igazságügyminisztert bízta meg az ideiglenes kancellári teendőkkel. Schuschnigg, Zechner és Stockinger miniszterekkel, akiket a kampóskeresztesek szintén nem tudtak elfogni, minisztertanácsot tartott, amelyen a további teendőket beszéltek meg. A többiek között elhatározták, ha a Burgban és a rádió palotájában elbarrikádózott kampóskeresztesek haladéktalanul meg nem adják magukat,

gukat,

ágyúval lövik halomra őket.

Megadás esetén szabad elvonulást biztosítanak nekik Németország felé. Ellenkező esetben

az elfogottakat statáriális uton kivégeztetik.

Starhemberg herceg visszatért Olaszországból

Bécsi jelentések beszámolnak arról, hogy a kampóskeresztes felkelők a késő délutáni órákban küldöttséget menesztettek Miklós elnökhöz, akit felszólítottak, hogy távolítsa el Dollfus kormányát és Rintlent, vagy más megbízottjukat ültesse a kancellári székbe. Miklós visszautasította ezt a követelést. Újabb jelentések szerint Starhemberg herceg, aki napok óta Olaszországban

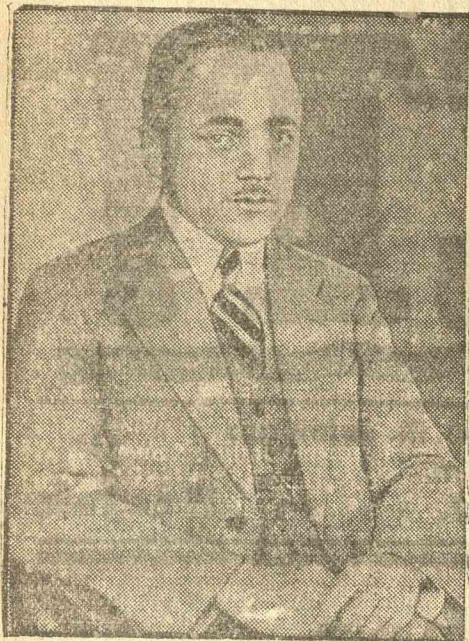
tartózkodott, repülőgépen visszatért Bécsbe. Starhemberg irányítani a zendülő kampóskeresztesek ellen az akciót.

Tegnap a késő délutáni órákban a kormányhatóságok intézkedése ellenére sem tudták még a kancellária palotáját visszafoglalni. Az esti órákban minden telefonösszeköttetés megszünt az osztrák fővárossal.

Öt golyó terítette le Dollfust

Kerülő uton érdekesen írják le Dollfus kancellár meggyilkolását. A kampóskeresztesek, akik behatoltak a minisztertanács termébe, előzőleg lefegyverezték a kancellária egész személyzetét és az ott szolgálókat

teljesítő rendőrszemeket. Majd, amikor behatoltak a tanácskozó miniszterek szobájába, azt követelték, hogy Dollfus hagyja el a helyét. A kancellár a többszöri felszólítás ellenére is elutasító választ adott. Fre

DOLLFUSS, a meggyilkolt osztrák kancellár

take, majd Dollfuss papot kért, hogy meggyónhasson és felvehesse az utolsó kenetet. Mielőtt azonban a pap megérkezhetett volna, a kancellár meghalt.

Az esti órákban azután megérkezett az igazságügyminiszter, aki felszólította a lázadókat, hogy szabad elvonulás ellenében adják meg magukat. A zendülők elfogadták az ajánlatot, kiengedték az elfogott minisztereket és egyéb személyeket.

AZ ÚJ KANCELLÁR RÁDIO SZÓZATA

Fey alkancellár után Schuschnigg vette át a szót a rádióban. Mindenképp bejelentette, hogy Miklós elnök őt nevezte ki kancellárnak Dollfuss helyébe. Az új kancellár hangsúlyozta, hogy

a zendülők között egyetlen rendőr, csendőr vagy katona nem volt. Schuschnigg elmondotta még, hogy amikor azt az ajánlatot tették a kampószerkesztés lázadóknak, hogy szabad elvonulást biztosítsanak nekik, ha megadják magukat, még nem tudták, hogy ezek meggyilkolták Dollfuss kancellárt. Schuschnigg nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a kormány tovább fogja Dollfuss művét folytatni és kimélettelenül leszámol a kampószerkesztés terrorizmusával.

OLASZ CSAPATOKAT KONCENTRÁLTAK AZ OSZTRÁK HATÁRRA

(RÓMA.) Az osztrák kampószerkesztés puccs óriási izgalmat keltett az olasz fasiszta körökben. Hitler és Mussolini velencei találkozója alkalmával ugyanis állítólag abban egyeztek meg, hogy Németország nem avatkozik többé Ausztria belügyeibe.

Mussolininek tudniillik semmiképpen sem lett volna kedve, ha Ausztria csatlakozik Németországhoz.

Az osztrák köztársaság nagyra értékelte az Olaszország számára, mint ugynevezett „Pufferstaat”. Egy megerősödött német birodalom azonban már nagy veszélyt jelentett volna Olaszország számára. Az olasz kormánynak éppen ezért eltökélt álláspontja, hogy Ausztria függetlenségét minden eszközzel biztosítsa. Éppen ezért

az olasz-osztrák határra máris hatalmas olasz csapatokat koncentráltak.

Mussolini egyelőre Angliával és Franciaországgal akar tárgyalni Ausztria ügyében. Ha a szükség úgy hozza, akkor fegyverrel avatkozik bele az incidensbe.

Közös angol, francia és olasz akció a hitleristák ellen

(PÁRIS.) Az osztrák zendülés hírlapjára egyik terrorcselekményt a másikat követették el. Tegnap azután ketetözték munkájukat. Déli 12 órakor nyolc,

egyruhába öltözött egyén megjelent a Johannesgassei rádió leadóállomás épületében. Az igazgatót keresték. Holt igazgatótól azt követelték, utasítsa a bementőt, hogy közölje a rádión a Dollfuss-kormány lemondását.

Az igazgató megtagadta ezt, mire szó nélkül agyonlőtték. Aztán lezárva a stúdió kapuit, arra kényszerítették a speakert, hogy

mondja be a Dollfuss-kormány elmozdítását és azt, hogy Rintelen, volt stájerországi tartományi főnök vette át a kormányvezetést.

Dollfuss végzete

Amíg ezek az események lezajlottak, egy másik csoport kampószerkesztés megrohanta a Burg épületét, ahol éppen minisztertanácsot tartottak Dollfuss kancellár elnöklésével. Annyit már sikerült megállapítani, hogy körülbelül öt-hatszáz kampószerkesztés hajtotta végre a rajtaütés-szerű puccsot. Egy részük rendőri egyruhába volt öltözve és szabályszerű meneteléssel közelítették meg a kiszemelt épületeket. Az a rész, amelyik a Burgot megszállta, behatolt a minisztertanács ülésére,

revolvereket szegeztek a tárgyaló miniszterek mellé és azt követelték, haladéktalanul adják át helyüket egy új kormánynak.

Dollfuss megtagadta a lemondást, mire többen rálőttek, úgy, hogy a kancellár holtan rogyott össze. Állítólag Fey alkancellár súlyosan megsebesült. A kampószerkesztések azután elbarrikádolták magukat a Burgban és

Teljes kudarcot vallott a kampószerkesztés puccskísérlet

(BÉCS.) A kormány a késő éjszakai órákban egész Ausztria területére kihirdette az ostromállapotot.

A rendelkezés értelmében az összes nyilvános helyeket és a kapukat este 10 órakor be kell zárni.

Ejféli után érkezett jelentés szerint a kampószerkesztés puccskísérlet teljes kudarcot vallott.

A bécsi távirati iroda hivatalos jelentése szerint

háromszáz kampószerkesztés teljesen elszigetelten működött s

Hitlerék keze a háttérben

(BERLIN.) A D. N. B. távirati iroda közli, hogy a birodalmi kormány, miután tudomást szerzett az ausztriai eseményekről,

elzárta a német-osztrák határt, hogy megakadályozza a Németországba menekült osztrák kampószerkesztések Ausztriába való visszatérését.

Bécsi jelentés szerint Rintelen, Ausztria római követét, aki Bécsben tartózkodott, letaróztatták.

(LONDON.) Az angol sajtó nagy cikkeiben kommentálja az osztrák eseményeket. A „Daily Telegraph”

Mussolini Riccioneban, ottani vilájában tartózkodott és Dollfuss családja tudvalevőleg vendége volt.

A zendülés hírére a Duce haladéktalanul Rómába utazott.

egyruhába öltözött egyén megjelent a Johannesgassei rádió leadóállomás épületében. Az igazgatót keresték. Holt igazgatótól azt követelték, utasítsa a bementőt, hogy közölje a rádión a Dollfuss-kormány lemondását.

Az igazgató megtagadta ezt, mire szó nélkül agyonlőtték. Aztán lezárva a stúdió kapuit, arra kényszerítették a speakert, hogy

mondja be a Dollfuss-kormány elmozdítását és azt, hogy Rintelen, volt stájerországi tartományi főnök vette át a kormányvezetést.

ultimátumot intéztek Miklós köztársasági elnökhöz, hogy ha délután öt óráig nem nevez ki új kormányt,

halomra lövik a kezeik között levő minisztereket.

A kampószerkesztés támadás óriási felfordulást idézett elő Bécsben. Miklós elnök

ideiglenesen kancellárnak Schuschnigg minisztert nevezte ki, aki szerencsére nem vett részt a Burgban a minisztertanácsban. Azután nyomban intézkedés történt a zendülők megfékezésére. Katonaság, rendőrség

páncélos tankokkal, gépfegyverekkel és kisebb kaliberű ágyúkkal indultak a rádióállomásra és a Burg felé.

Heves tűzharc keletkezett az elbarrikádolt kampószerkesztések és a karhatalom között. És sikerült is úgy a stúdióba, mint a Burgba behatolt elemeket megfékezni és letartóztatni őket.

akcióikat nem támogatta senki. Hogy a csiny részben sikerült, az annak tulajdonítható, hogy a puccsisták egyruhába öltözve hatoltak be a kancellária épületébe.

A merénylők híj szerint Németország felé vették útjukat. Hogy átlépték-e a határt, vagy nem, azt nem tudni bizonyosan. A lázadók és a hatóság között hír szerint Friess bécsi német követ közvetített, akit most azzal vádolnak, hogy eltitkolta Dollfuss meggyilkolását.

azt írja, hogy a kampószerkesztés puccsának

nagy jelentősége van belpolitikai és nemzetközi szempontból.

Különösen nemzetközi szempontból vitális érdeke a nagyhatalmaknak Ausztria függetlensége.

Valószínű — írja a lap —, hogy a kampószerkesztések teljes letörésére a nagyhatalmak megszállják Ausztriát.

A lap megállapítja, hogy az osztrák nemzeti szocialisták és kommunisták együttesen törtek a Dollfuss-kormány megbuktatására. A „Daily Mail” szerint tagadhatatlan, hogy

az osztrák események tulajdonképpen részt az állandó német izgatásnak tulajdonítható.

A „News Chronicle” szerint Dollfuss az osztrák belpolitikai kaoszban egyike volt a szilárdság tényezőinek. A Reuter-ügynökség jelenti, hogy az osztrák kormány kérést terjesztett az európai nagyhatalmak elé, hogy

interveniáljanak Ausztria függetlenségének érdekében.

MOZGÓJTANAK AZ OSZTRÁK-CSEH HATÁRON IS

(PRÁGA.) A csehszlovák kormány az ausztriai események hírére csapatösszevonásokat eszközölt az osztrák-cseh határmentén.

A kormány hivatalos jelentése azzal magyarázza a rendelkezést, hogy attól lehet tartani, hogy

az ausztriai menekültek csehszlovákiai szomszédokhoz meneküljenek.

(PÁRIS.) A francia lapok nagy cikkeiben foglalkoznak az osztrák eseményekkel. A „Petit Parisien”

diplomáciai beavatkozást sürget, mert félt, hogy Ausztria teljesen Németország befolyása alá kerül.

DOLLFUSS KANCELLÁR ÉLETRAJZA

A meggyilkolt Dollfuss Engelbert mindössze 43 évet élt. Egyszerű észak-tiroli paraszt-szülők gyermeke volt, aki már mint fiatal gimnázista is, feltűnt intelligenciájával és éles eszével. Középiskolai és egyetemi tanulmányait elvégezve, hivatalnoki pályára lépett. A mezőgazdasági kérdések érdekelték elsősorban és rövid bécsi hivatalnokoskodás után egy Berlinben székelő nagy mezőgazdasági intézet tisztviselője lett. Kiváló szakképzettségéről és szervező készségéről adott tanubizonyítást itt is. A háborút, mint egy tiroli császár-vadászezred főhadnagya harcolta végig és számos vitézségi érmet szerzett. Az összeomlás után újra Bécsbe került, ahol egy darabig a mezőgazdasági kamarának volt titkára. Csakhamar a politikába is belesodródott és egész fiatalon miniszter lett. Nem sokkal később a kancellári tisztséggel is felruházták.

Dollfuss politikai pályájának elején demokratikus érzésekről adott bizonyítást. A keresztény szocialista pártnak volt egyik oszlopos tagja. Később aztán egyre inkább a jobboldal felé tolódott és különösen Mussolini befolyására egészen fasiszta vezére evezett. Ausztriában körülbelül négy-öt évvel ezelőtt lobbant lángra a Hitler-féle kampószerkesztés mozgalom. Dollfuss pártjának élén csak azért fordult szembe ezzel a mozgalommal, mert hírhű katolikus létére nem helyezte a kampószerkesztés vallásellenes és különösen katolikus-ellenes akcióit. Mussolini befolyására azonban megdöntötte az osztrák demokratikus köztársaságot és a szociáldemokratákat, akik fegyverrel is meg akarták védeni az alkotmányt és a köztársaságot, ágyúkkal és gépfegyverekkel halomra lövette.

Akik következtetni tudtak a jelenségekből, látták, hogy Dollfussnak ez a cselekedet végzetes volt Ausztria belételeire nézve. Elpusztította azokat, akik a hitleristák ellen biztos támasz lehettek volna Ausztriának és semmiképpen sem győngyözött a kampószerkesztések terrorcselekvéseit. A rohanó események igazat adtak a sötétben látóknak.

Örülettel iramban dolgoznak Európa fegyvergyárai, de a világkereskedelem a zúllás utolsó fázisát mutatja

(KOLOZSVÁR.) Az általános világkereskedelem megbénulásával szemben mint feltűnő ellentét áll egy idő óta a külföldi nagy fegyvergyárak kivitele, fegyverekben, löszerekben és egyéb harci eszközökben. Bármennyire is tökéletlen legyen egyes államok külkereskedelmi statisztikája ebből a szempontból, a rendelkezésre álló (kétségen kívül tökéletlen) adatok már egy rendkívül gyors fellendülést mutatnak. A fegyver és löszerek világkereskedelmében 1931-ben érte el mélypontját; 1931-től 1933-ig kerekben 27 százalékkal erősödött, míg az egész világkereskedelem ugyanazon idő alatt több mint harmadával fejlődött vissza.

Már 1931-től 1933-ig állandóan növekedett a hadianyag kivitele, 1931-től 1932-ig ez a növekedés 8 százalékos, 1932-től 1933-ig pedig 18 százalékos volt. Az év eleje óta pedig ez a növekedés egyenesen viharos.

Franciaországban bár az ágyuk kivitele az új év első három hónapjában mintegy egyharmaddal esett vissza;

ezzel szemben a gránátexport megkétszereződött; a repülőgépkivitel 29 százalékkal emelkedett.

A francia fegyver- és löszerkivitel három legfontosabb tétele 65 százalékkal felette áll az elmúlt évi mennyiségnek.

	Millió frankban	1932	1933	januártól márciusig	1933	1934
Ágyuk	157.0	124.0	33.3	20.5		
Gránátok	18.2	42.4	10.2	22.0		
Repülőgépek	79.9	71.4	17.0	21.9		
Összesen	255.1	237.8	60.5	64.4		

Anglia hadianyagkivitele 1933-tól 1934-ig kerekben 43 százalékkal növekedett, különösen erős volt a kivitel torpedókban, fegyverekben és repülőgépekben.

	Anglia kivitele 1000 fontokban	1932	1933	januártól márciusig	1933	1934
Hadihajók	525.0	254.9	—	276.9		
Repülőgépek	1741.9	1465.8	560.0	724.2		
Löszerek	109.9	98.7	805.2	934.7		
Fegyver	444.1	503.0	248.5	355.7		
Torpedók, stb.	2749.7	2895.7	28.9	85.1		
Egyéb eszközök	—	—	82.2	83.5		
Összesen	5570.6	5218.1	1724.8	2460.1		

A külföldi eladás legerősebb növekedését a cseh hadifelszerelési ipar érte el. 1933-tól 1934-ig a fegyverkivitel több mint ötszörösére emelkedett, a löszerek kivitele megháromszorozódott.

A folyó év első öt hónapjában egy harmadrésszel több fegyvert és löszert exportáltak, mint tavaly egész év leforgása alatt!

	1932	1933	Januártól márciusig	1933	1934
Fegyverek	31.0	76.0	21.4	108.1	
Löszerek	17.5	31.4	8.4	27.3	
Repülőgépek	7.9	0.1	0.4	1.4	
Összesen	56.4	107.5	30.2	136.8	

Ha ez a fejlődés továbbra is tart — és eddig nincsen semmi jel arra vonatkozólag, hogy ez ne folytatódjék —, úgy 1934-ben 225 millió RM értékű forgalommal számolhat a hadiszerek világkereskedelme. Ezzel megint meghaladná az 1913-i állapotot.

AZ EGÉSZ VILÁG FEGYVERKEZIK
Ugyanakkor Romániában mind

gyakrabban hangoztatják, hogy az ország teljesen készületlen. Keresik a bűnösöt vagy bűnösöket és a Skoda-ügy parlamenti vizsgálata is részben ezzel áll összefüggésben. A belföldi üzemek, a Kiskapus-kudzsiri művek, amelyeket tulajdonképpen erre a célra állítottak fel és

a Resica-művek hangsúlyozzák, hogy be vannak rendezve a hadiipar céljaira.

De létezik egy szerződés a Skoda-művekkel és a pilseni gyár a legnagyobb erőfeszítéseket kísérli meg, hogy újra érvénybe léptesse ezt a szerződést, amelyet a kormány fel függesztett. Politikai nyomással dolgoznak Skodaék és legutóbb azt az ajánlatot tették, — Fiala vezérigazgató után — hogy

hajlandók a megrendelés legnagyobb részét az országban elkészíteni és kötelezik magukat a Resicánál, a pirotechnikai intézetben és az arzenálban, a szükséges berendezéseket felállítani.

A fizetési feltételeket és egyéb technikai előírásokat hajlandók a kormány, illetve a katonai hatóságok kivánsága szerint megváltoztatni. Fizetés helyett Skodaék petroleumtermékeket és más nyersanyagokat vennének át. A bukaresti expozitúrát, amelyet eddig közönséges regisztratúrának tekintettek és ennél fogva ezért nem fizettek forgalmi adót, a jövőben fiókká léptetik elő.

Ezeket az előnyös ajánlatokat Skodaék

abban a pillanatban tették, amikor Tatarescu miniszterelnök és Slavescu pénzügyminiszter Párisba utazott.

A szándék világos: az utolsó pillanatban meg akarták húzni, hogy a megrendelések Franciaországnak jussanak. Hogy ez sikerült-e, vagy sem, még nincsen eldöntve. A miniszterelnök hazaérkezett és bizonyára ebben az irányban is fog felvilágosítással szolgálni, amely a Skoda-szerződés végleges sorsát és Románia fegyverkezésének ügyét véglegesen rendezni fogja.

Társadalmi élet

(—) A zsidókórház július 29-én, vasárnap d. e. 11 órakor a kórház templomában igazgatósági ülést tart, melynek tárgya a kegyeletlen megemlékezés lesz a kórház felejtethetetlen főalapítójáról, székelyhídi Sebestyén Dávidról és a kórház folyó évben elhunyt munkatársairól és jótévedőiről. Megbízottul Sebestyén Dávidról az emlékeződr. dr. Vas Zoltán tartja meg, dr. Mezey Sándor és dr. Vértess Oszkár főorvosokról dr. Stern Vilmos fog megemlékezni, Fischer Lipót, Weiss Kálmán igazgatósági tagjainkról, Ir. Stern Izidor Turda Hirsch M. Turda dr. Steiner Már Crasna, özv. (v. sz. Zsigmondné, özv. Schmidt Jakabné, özv. Porjesz Sámuelné Simleul, dr. Kassovitz Henrik Sannicolau, Kálmán József Turda. Citrom Jakab és Pártos Adolfné Turda jótevőinkről dr. Neufeld Jenő egyesületi főtitkár tart kegyeletlen megemlékezést.

(—) Fűrdőkirándulások. A „Mured” turistaszakosztálya július 29. és 30-án két egész napos autós túrát rendez Szovátára, ahol fürdeni fognak a híres Medve-tóban és szemlét tartanak Szovátára szebb helyein. Hétfőn átrándulnak Parajd közsébe, hol a sóbányát tekintik meg. Turavezető: Györke Márton. Részvételi díj 170 lej. Jelentkezni az „Unio” paprkereskedésben, Str. Memorandului. Ezen kívül 29-én gyalogtúra. Utirány: Kányafőgerinc—Hajtás völgy—Csigadomb és fürdés a Szamosban. Vezető: Mann Margit. Gyülekezés reggel fél 8 órakor a sétatéri betonhidnál. Vendégeket minden csoportban szívesen lát az egyesült vezetőség.

(—) A Kolping Legényegylet turista szakosztálya július hó 29-én, vasárnap gyalogtúrát rendez a Bácsi torok, Szt. Pál tetőre, majd fürdés a Szamosban. Indulás vasárnap reggel 7 órakor. Előzőleg szentmise hallgatás lesz a főtéri templomban. Vendégeket szívesen lát a szakosztály vezetősége.

(—) Utra készen áll a Biharba induló kolozsvári Kolping és a nagyváradi Vasas turisták expedíciója. A kolozsvári Kolping és a nagyváradi Vasas turisták tíznapos körúttal rendeznek a bihari havasokba. Indulás július 30-án, hétfőn autóval Poenig. Majd innen tovább gyalog a kitzizott cél felé. Vezetők: Kolozsvárról Gyöngyösi László. Váradról Kántor János. Ezen a túrán csakis gyakorlott turisták vehetnek részt. Bővebb felvilágosítást ad minden este 7—11-ig a szakosztály vezetősége. (Str. Baron L. Pop 3.) Következő túránk augusztus 12-én Melegszamosra.

(—) „Romania” kerékpár szakosztálya július 22-én országúti versenyt rendezett. Start Gazdasági Akadémiának volt. Távolok: 30 kmt. III. oszt. és 50 kmt. I. és II. oszt. versenyzők részére. Verseny kezdete délelő: 9 óra volt: 30 kmt. táv indult 9 óra p.: 1. David Sándor 59 p. 2. Goldstein Miklós 59 p. 2 mp. 3. Kiss Gyula 1 óra 1 p. 50 kmt. táv. 1. Sváb Gyula 1 óra 40 p. 2. Macharovszki Antal 1 óra 55 p.

(—) ANNA-BÁL KOLOZSON. A nyári szezon hagyományos sikertű Anna-bálját július 28-án, szombaton rendezik meg Kolozs-sófűrdőn. Kolozsvárról a főpostától óráként autóbusszjárat indul Kolozsra. Viteldíj menet-jövet 51 lej.

(—) A cluji Magánalkalmazottak és heti társaskirándulását vasárnap, i. hó 29-én tarja meg gyalogosan az ugynevezett „Burgya”-hoz. Gyülekezés és indulás vasárnap reggel 6 órakor az Épitőmunkás Otthontól, Str. Văii 7. szám alól. Élelemről és fürdőruháról mindenki maga gondoskodik. Vendégeket szívesen látnak. Résztvenni szándékozók pontosan jelenjenek meg vasárnap reggel 6 órakor a gyülekezőhelyen.

Halálra sujtotta a propeller

(PÁRIS.) Halálos szerencsétlenség történt a franciaországi Deauville repülőtéren, a francia nagydíjért folyó repülőverseny megkezdése alkalmával. Egy versenygép mechanikusa

a propellert el akarta indítani, ez azonban véletlenül elütötte és halálra sujtotta.

Hölgyeim!

Veszély nélküli tartós ondulálást, villany nélkül, 6 hónapi garanciával. Valamint hajfestést felelősséggel, ugyszintén vas- és vizondulásti legszebb kivitelben készít.

Terkál-szalón,

Cluj, Reg. Ferdinand 33. Élián-ház. — Vashid mellett.

capitol-Mozgó

Olcsó nyári helyárák!

Férfiak prédája

izgalmas orosz-vonatkozási filmdráma

Főszereplők: Miriam Hopkins, George Bancroft

Ezerszáz állatot pusztított el Kolozs-megyében a kolumbácsi legyek raja

(KOLOZSVÁR.) Simu Octavian, Kolozs-megye subprefektje összeállította a kolumbácsi legyek által az állatállományban okozott károkról szóló statisztikát. Eszerint Kolozs-megyében elpusztult:

133 szarvasmarha, 649 bivaly, 14 ló, 191 disznó, 135 kecske és juh.

A kolumbácsi légyraj 6 hétig tartották rémületben a megyei falvakat és pusztításainak 165 község esett áldozatul. Az okozott kár pénzre átszámított értéke 4 millió lej. A vármegye memorandummal fordult a mezőgazdasági kamarához és a földművelésügyi minisztériumhoz, tehene, vagy igavonó barma elpusztul, egész állatállománya, egyetlen fejős tehene, vagy igavonó barma elpusztult, legalább némileg kártalanítsák. Ez az összeg körülbelül 600 ezer lejre rug.

Alaposan megrostálja a bankokat a Nemzeti Bank és nem tűri tovább az életképtelen pénzügyintézetek működését

(KOLOZSVÁR.) A moratóriumok és a konverziós törvény rendelkezései következtében az ország összes bankjai igen súlyos helyzetbe kerültek. Hivatalos megállapítás szerint az országban 1100 olyan kis- és középbank van, amelyek 1931 óta nem bírnak eleget tenni a betevőkkel és a hitelezőkkel szemben fizetési kötelezettségeiknek. A konverziós törvény rendelkezése értelmében a pénzügyintézetek október 7-ig kötelesek hitelezőikkel megegyezni és ha ezt elhalasztják, akkor a konverziós törvény kedvezményeit nem élvezhetik és a hitelezők éppen úgy járhatnak el velük szemben, mint az olyan adóssokkal, amelyek nem vették igénybe a konverziós törvény kedvezményeit.

A Banca Nationala és a kormány most nagyszabású munkát kezd a bankok helyzetének megszüldésére és az ország hiteléletének reorganizálására céljából. Erre vonatkozólag Dumitrescu bankkormányzó a következőket mondotta az egyik lap munkatársának:

A hosszú gazdasági válság megzavarta a pénzügyintézetek működését és különösen a konverziós törvény érintette súlyosan az intézeteket.

A Nemzeti Bank most át fogja vizsgálni az összes intézetek pénzügyi helyzetét és bele fognak pillantani a bankok életműködésébe.

Azok a pénzügyintézetek, amelyek nem tudnak eleget tenni kötelezettségeiknek, a következő utakat választhatják: barátságos uton megegyezhetnek hitelezőikkel; az összes követelésekre nézve, ha a hitelezők többsége ehhez hozzájárul, az kötelezővé válik a többi hitelezőkre is. Az esetben, ha nem tudnak megegyezni, akkor sokkal kedvezőtlenebb eljárás következik.

A Nemzeti Banknak döntő szerepe lesz abban is, hogy kiválassza az életképes bankokat és ezt a feladatát a legteljesebb mértékben fogja megoldani.

Ha a konverzió által okozott károk leszámításával még megfelelő tőkék marad az intézeteknek, úgy a Banca Nationala hathatósan támogatja azokat, hogy visszanyerjék mobilitásukat. De ha valamely banknak semmi tőkéje sem maradt, úgy nem érdemes azt életben hagyni, mert ugysem felelhet meg feladatának. A Nemzeti Bankra hárul az a feladat, hogy lefolytassa ezt a súlyos vizsgálatot, az úgynevezett revíziót, amelyet ez év október 7-ig be kell fejezni. Azok a pénzügyintézetek, amelyek rövid időn belül nem tisztázzák helyzetüket és nem igyekeznek saját erejükből eleget tenni kötelezettségeiknek, úgy a Nemzeti Bank lesz a legelső, amely követelni fogja tőlük kötelezettségeik azonnali teljesítését és ha ellenzéssel találkozunk, úgy felfüggesztjük a követeléseik behajtását.

— Milyen eljárás következik most?

— Kérdezte az újságíró.

— A pénzügyintézetek forduljanak a Nemzeti Bank illetékes fiókjaihoz és nyilatkozzanak, hogy igénybe akarják-e venni önmaguk számára a konverziós törvényt. A Nemzeti Bank

fiókjai legkésőbb ez év augusztus 15-ig beszerzik a kerületükben működő pénzügyintézetektől azt az anyagot, amelynek alapján megindítjuk az ellenőrzési eljárást. A pénzügyintézetek adjanak be helyzetükhöz megfelelő pontos és hű helyzetképet, amely

lyet a Banca Nationala megbízottja sürgősen felülvizsgál. A jegybank fiókjai kikérlik a Nemzeti Bank kormányzóságának véleményét arról, hogy melyik pénzügyintézetet tart alkalmasnak működése továbbfolytatására.

Halálra ítélték a moszkvai kémkedési per nyolc vádlottját, a többiek súlyos börtönbüntetést kaptak

(MOSZKVA.) A szovjetunió legfelsőbb bírósága tegnap ítélték a szélső-keleti vasutak tisztviselőinek kémkedési és szabotázs-perében. A törvényszék

golyó általi halálra ítélte a korai Kimzaent, a kémbanda főnökét, aki súlyos rendellenességeket okozott a távolkeleti szovjet vasútvonalakon. A szabotázs előkészítésében nagy

segítségére volt Kimzaennek

Koulov, a moszkvai pályaudvar raktárának főnöke, akit szintén halálra ítélték.

A két fővádlott

hat társát, közöttük három mérnököt kétéltali halálra ítélte a bíróság.

a többi vádlottak 10 évig terjedhető fegyházra kaptak.

A veszett fejsze nyelével egyértékű összegeket fizet ki a CFR milliós szállítóinak

(KOLOZSVÁR.) Ismeretes, hogy az államvasutak az utóbbi esztendőben nagyobb összegekkel maradtak adósság szállítóiknak. A szállítók ugyan sok esetben sürgették az összegek kifizetését, azonban eredményt nem értek el. A CFR pénzügyi bizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott ezzel a régen húzódó ügyvel és úgy határozott, hogy

minden egyes követelésre 10-20 százalékot fizet ki. Ez ugyan csak jelentéktelen része a

tartozásnak, azonban ennek ellenére a CFR vezérigazgatóságának mintegy

125 millió lejt kell kifizetnie, ami mindenesetre elárulja, hogy a CFR belföldi tartozásai — csak a szállítóknál — milyen jelentős összeget értek el.

A vezérigazgatóság megbízásából már a múlt héten megkezdtek a követelések felülvizsgálását és igazolását és valószínű, hogy a kifizetésre a közel jövőben sor is kerül.

Pesten került hurokra egy kolozsvári valuta és utlevél szélhámos

(BUDAPEST.) Hat héttel ezelőtt a budapesti rendőrség őrizetbe vett egy

Hartmann Andor nevű cluji illetőségű rongyszedő ügynököt. Hartmannat valutakihágással vádolták meg és szállodai szobájában több idegen névre kiállított utlevelet is találtak.

Az első kihallgatásnál Hartmann nem volt hajlandó elárulni, hogy ki-

től és milyen célra szerezte be az utleveleket, de

a rendőrség fáradságos munkával kinyomozta az ügy hátterét.

Megállapították, hogy Hartmann nagyszabású valutacsempészársaság tagja volt s

az utleveleket is zugkávéházakban vásárolta.

Az utlevelek segítségével pengőt akartak kicsempészni.

Építőmunkás-mozgóban:

Következő új műsorunk július 28-án, szombaton 7 és 9 órákor:

A kémszolgalat

Orosz kémdráma.

Helyárak 10 és 12 + 3 lej.

TIGRIS A KELEPCEBEN

Regény. Írta: J. H. SMITH

(40)

Sietve mentek át a szomszéd háza. Mirgs a lépcsőházba ment örködni, a detektív pedig megnevezte magát a házfelügyelő előtt és a lakók névjegyzékét kérte. A kérdéses lakás tulajdonosai Hildensheim Immanuel kereskedelmi utazó volt megjegyezve. A házfelügyelő nem sokat tudott róla. Magas, jelentéktelen tucatemberként emlékszik rá, negyedéve bérlő a lakást, mióta Jones ezredes meghalt; ritkán látja, mert az ügynök vidéken lakik és időnként jön Londonba, ilyenkor itt tölti az éjszakát. Hogy mikor jön vagy megy, nem tudja, mert, mint a legtöbb lakónak, neki is kulcsa van a kapuhoz.

A detektív tovább nézegette a névjegyzéket. A házban többnyire garzonlakások voltak. Pillantása egy néven akadt meg. Jolly Paul, színész. Éppen a Hildensheim lakása fölött. Borralót adott a házfelügyelőnek, Bobot tovább hagyta örködni, ő pedig becsengetett Jolly Paulhoz.

A színész maga nyitott ajtót, csinos, szőke fiú, pizsamában, úgy látszott, most bujt ki az ágyból. Illing megnevezte magát és megmagyarázta, hogy az alatta levő lakás lakói ellen feljelentés érkezett csendzavarás miatt. Jolly nem tudott semmiről.

— És a csütörtökről péntekre virradó éjszaka? — kérdezte a detektív. — Akkor állítólag nagyon hangosan voltak?

A színész elpirult.

— Igazán nagyon szívesen lennék segítségére, uram, — mondta kisfiús zavarral — de sajnos aznap éjszaka, bár itthon voltam, nem voltam egészen beszámítható állapotban. Ugy volt, — mentegetődzött — hogy a Colibri-barban voltam. Két óra körül odajött Lucas Anthony, a híres színész, nagyon rosszkedvű volt és panaszkodott, mennyire unja az embereket. Így ide hozzám jöttünk fél 3 óra tájban. Én aztán sajnos — mesélte zavartan — többet ittam az erős wishkyből, amit itthon tartok, mint kellett volna, mert elaludtam és csak másnap ébredtem fel. Még azt sem tudom, hogy vendégem mikor és hogyan ment el — fejezte be szégyenkezve.

X. FEJEZET.

Mings husz fonttal gazdagabban és büszkeségtől dagadó kebellet vonult az Auburn-uccába. Uj gazdája pedig ugyancsak jókedvűen sietett a főnökéhez, hogy a nagyszerű felfedezésről tájékoztassa. Wilson Bruce el volt ragadtatva, Illing pedig pirulva tette zsebre a dicséretet, amely Mings vizslaszemének szólt.

— Most tehát már nyilvánvaló a Lord Willit ártatlansága, — mondta — és maga eleitől fogva helyesen sejtette ezt. Így most már mindenki elolvashatja a lapokban is.

Richard a fejét rázta.

(Folytatjuk.)

Hirdessen a „JÓESTETI”-ben

„Bezzeg meglátod a más szemében a szálkát, de a magadéban a gerendát sem veszed észre“

Nem én ástam ki a félfeledés homályából azt a politikai pert, amely 1913-ban izgalomban tartotta a magyar közéletet. Betetőzése volt a független magyar bíróság példatadó ítélete, amely

felmenti Deésy Zoltánt a rágal-mazás vádjáról és ezzel az aktív miniszterelnököt, Ferenc József bizalmasát, az egykori honvédelmi miniszternek, egyik napról a másikra kiemelte a miniszterelnöki bársonyszékből.

Nem is az összehasonlítás lehetősége, amikor Párisban a Stavisky-botrányt és Bukarestben a Zeletzki-ügyet tárgyalják. A kiadás munkáját egy helybeli lapotársunk végezte el, amely „Uj Romániában“ a tisztogatás feladatát vállalta fent és lent egyaránt. Deésy hírhedt pere Lukács László személynél, az egész régi magyar közélet ellen azzal a beállítással, hogy az ítélet

klasszikus megbélyegzése az egész magyar uralomnak

Bár az összehasonlítás a Stavisky és Zeletzki botrányokkal szinte kíváncsított, eszünkbe sem jutott volna a ráhullott romok alól kiásni a Deésy-Lukács pert, ha a közélet megtisztításának hőféhér tolgájában tetszelgő lapotársunk nem ront neki látószó célzatossággal a régi magyar kormányzatnak, kimutatni óhajtván, hogy Deésy Zoltánnak Lukács Lászlóra vonatkoztatott híres mondása, hogy „Lukács Európa legnagyobb panamistája“, a felmentő ítélet folytán az „egész“ magyar kormányzat testére nyomott eltörhetetlen bélyeg.

Minden közéletben vannak kisebb-nagyobb féltételek, amelyeket összehasonlítani és azokból egy „egész“ nemzet „egész“ közéletére következtetést vonni nem lehet és nem szabad. Párisban és Bukarestben különös dolgokat látunk. Ott a meggyilkolt főügyész teteme rendőrfőnökök két miniszterelnök:

Tardieu, a jövő embere és Chauvignery, a közelmúlté, egymás szemébe vágják a hazugságot. Bukarestben a Zeletzki-ügy árnyékában

egyik tábornok a másik tábornokot hazudtolja meg. Egyik gyermekeinek életére esküszik. Ennek igaza van! A másik a szülei nyugalma tette esküvel igazolja ép az ellenkezőjét. Ennek is igaza van!

Mert ha egyiknek, vagy másiknak nem lenne igaza, azonnal eltávolítanák a tábornoki karból. De a harmadik részére is kell némi igazságot engedélyeznünk, aki szerényen megemlíti, hogy

nem lehet mindkettőnek egyidőben igaza.

Madgearu volt kereskedelmi miniszter a vizsgálóbizottság előtt nyíltan szemébe vágja Juniannak, a volt igazságügyminiszternek, hogy a Skoda-ügyben hárommilliót kapott és Junian-Cato nem száll le azonnal a bírói székből, hogy rágalmazóját a bíróság elé állíthassa, hanem mint egy tyúkprokátor egyszerűen „tagad-

ja ellenfelének összes tényállításait“ és tovább viseli ugyanabban az ügyben a bírói érintetlenség talárját.

Hárommilliók, huszmilliók, száz milliók röpködnek a levegőben.

És jutott valakinek eszébe, hogy akár Párisban, akár itt a perekből kiáramló csatornaszagot bármily csekély mértékben általánosítsa és a botrányokból kikiváncsolt tanulságokat az egész közélet megbélyegzésére használja fel. Nem. Ellenben harcoskodó lapotársunk kiásta a „magyar“ panamát és hírlapírói ügyeskedéssel Deésy László híres mondását, amelyet ő a Lukács László személynél vonatkoztatott, az egész régi magyar közélet nyakába varrja. A méreganyaggal finoman átírt cikk bámulatos és aprólékos tárgyalással ismerteti a per anyagát. Deésy Zoltán 1912-ben bocsátja fel híres mondását: „Lukács László Európa legnagyobb panamistája.“ Lukács László aktív miniszterelnök volt Ferenc József kedves embere, akit a királyi kegy és kivánság a kormány-

élére erőszakolt. Lukács László rágal-mazásért perelte Deésyt és Deésy megkísérelte a bizonyítást. Az összes vádpontok közül a bíróság egyet vett bizonyítottnak.

A Magyar Bankkal kötött szerződés ügyét, amellyel kapcsolatban Lukács László jelentős összeget jutott pártpolitikai célokra. A független magyar bíróság ebben erkölcsi defektust

látott és bár Lukács László a különböző összeget nem fordította saját céljaira, eljárását az akkori idők szigorú szemszögéből nézve

a panama fogalma alá vonta. És itt kanyarodik le lapotársunk a tárgyalgosságot utjáról. Ha az Universul teszi, nem csodálkozunk rajta. Uszításból él. De itt Erdélyben, erdélyiek között

minden adat azonnal és könnyen ellenőrizhető.

Különösen a félmúlt történetében, amelynek élő és kifogástalan tanúi román részről is közöttünk élnek. A per főszereplői a ravasz örmény és

az „utolsó méltóságos ur“ megtértek seikkhez, de közöttünk, a félmúlt időknek itt élő krónikásai között igazságot tesz az ítélet, amelynek indoklása egészen másképp hangzik, mint azt a cikkíró szeretné. Távolról sem bélyegzi meg az egész magyar kormányzatot. Ellenkezőleg. Kiemeli, hogy Deésy Zoltán nem tudta teljes szélességében beigazolni vádjait, de oly tényeket bizonyított, amelyek surolják a panama fogalmát. Következtetést csupán Lukács László személynél nézve vont le és ebből az ítéletből csak a megfélemlíthetetlen bíróság szigorú erkölcsvédő bátorsága csillog elő, amely tántoríthatatlanul szókimondó egy aktív miniszterelnökkel, az Uralkodó emberével szemben is és kikerítályosodik az a mélyen fekvő erkölcsi felfogás, hogy

a panama fogalmát nem zárja ki, ha nem is az egyéni vagyonosodás érdekében követték is el.

Dehogy is gondolhatta hatvanéves korában, roham századának élén, kivont karddal kezében hősi halált halt Deésy Zoltán, hogy kormánybuktató szándékkal Lukács László személynél vonatkoztatott híres mondását 22 év után hazája erkölcsi tisztasága ellen fegyvernek fogják felhasználni.

Megírásával tartoztam a tárgyalgoss igazságnak és Deésy Zoltán megbántott szellemének.

Dr. Polcz Radó.

Thalia (Szinkör) Mozgó

Péntektől a kacagás és humor királyai

Pat és Patachon

mint képviselők. Németül beszélő és éneklő szenzációs vigjáték Vasárnap délelőtt 11 órakor **MATINÉ.**

Jön! Misu Julius, a világhírű amerikai zsidó színész!

Titokzatos rövidhullámu elektrotechnikai találmányon dolgozik Marconi

(MILANO.) Marconi olasz szenátor, a szikratáviró világhírű feltalálója, aki jelenleg „Elektra“ nevű jachtján a Rivierán folytatja szikratáviró kísérleteit, szenzációs nyilatkozatot tett új találmányáról a látogatására érkezett újságíróknak. Marconi kijelentette, hogy legújabb kísérletei főleg a rövid hullámhosszal foglalkoznak. Ezeknek a kísérleteknek korszakalkotó fontossága az, — mondom Marconi — hogy

a rövid hullámokat új találmánya segítségével sem légköri sem

szikratáviró állomási részről semmi sem zavarhatja. Az új találmány előnye nagyfontosságú lesz úgy a légi, mint a tengeri közlekedésre

s biztosítani fogja a repülőgépek és hajók útját ködben és sötétségben is.

Különösen az Északi tengeren könnyíti meg a hajók közlekedését. A világhírű feltaláló hangsúlyozta, hogy legújabb kísérletei a legkedvezőbb mederben folynak és szenzációs eredménnyel kecsegtetnek.

SPORT

Az Admira meglepetésszerű győzelme a középeurópai kupában

Admira—Juventus 3:1 (1:0)

(BÉCS.) Tegnap délután mintegy 30 ezer főnyi közönség előtt játszottak le az Admira—Juventus középeurópai kupa mérkőzés első fordulóját. A mérkőzést nagy meglepetésre a bécsiek 3:1 (1:0) arányban nyerték meg és ezzel majdnem százszázalékosan biztosították részvételüket a döntőben. Az első félidőben az utolsó pillanatban sikerült csapólabák az eredményen. A magyar Klug

Frigyes kitűnően bíraskodott.

VILÁGREKORD!

(STOCKHOLM.) A nemzetközi verseny második napján az amerikai Hilfmann 1 p. 0.2 mp.-re javította az 500 méteres síkfutás világrekordját.

AMERIKA—AUSZTRALIA Davis Cup mérkőzést az amerikaiak nyerték nagy küzdelem után 3:2

arányban. Így a Davis Cup döntőjében Amerika mérkőzik meg az angolokkal.

SALVAN VIRGIL VEZETI A NAC—KAC MÉRKŐZÉST. Tegnap számunkban már jelentettük, hogy Kolozsvár vasárnapi vendége a NAC lesz, amely Kolozsvár nagymultu sportegyesületével, a KAC csapatával mérkőzik. A mérkőzést a két egyesület közös felkérésére Salvan Virgil mérnök vezeti.

VULTUR—RAPID 3:0 (3:0). A Haghibor-pályán játszották le a meccset Kriza bíraskodása mellett.

FRICK VILÁGREKORDJA HI-TELES! Frick amerikai főiskolai úszó 1934 februárjában a 100 méteres gyorsúszás világrekordját 56.8 mp.-re javította. A fantasztikusnak hangzó világrekordot a Nemzetközi Úszó Szövetség most bítelesítette.

ELMARAD AZ AMERIKAI ATLÉTÁK budapesti startja, mert a MASz nem tudott megegyezni az amerikaiakkal a terminus kérdésében.

FTC—MAC 2:2 (1:0). Magyar vízipólóbajnokság.

RAGYOGÓ EREDMÉNYEK A STOCKHOLMI NEMZETKÖZI ATLÉTIKAI VERSENY ELSŐ NAPJÁN. Csak most érkezett hozzánk a stockholmi nemzetközi verseny első napjának részletes eredménye. Itt adjuk: 800 m.: 1. Eastman USA 1 p. 50 mp., 2. Ny svéd 1 p. 52.9 mp. A magyar Szabó negyedik 1 p. 54.5 mp.-el. 1000 m.: 1. Peacock USA 10.6 mp., 2. Engel cseh 10.8 mp. 200 m.: 1. Kane USA 21.9 mp., 2. Engel cseh 22.2 mp. 400 m.: 1. Hardin USA 47.8 mp., 2. Strömberg svéd 49 mp. 3000 m.: 1. Nielsen dán 8 p. 18.4 mp., világrekord. 2. Kusocinsky lengyel 8 p. 28.4 mp. 110 gát: 1. Beard USA 14.5 mp., 2. Albrechtsen norvég 15.2 mp. Magasugrás: 1. Johnson USA 200 cm., 2. Halvorsen norvég 190 cm. Súlydobás: 1. Torrance USA 200 cm., 2. Norrby svéd 15.19 m. Rudugrás: 1. Lindblad svéd. 4x200 m.: 1. USA 1 p. 27.4 mp., 2. Európai kombinált 1 p. 30.3 mp.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Apróhirdetésekre vonatkozó pi-
déri érdeklődőknek a lap levele-
zési rovatában válaszolunk.

FELESÉGÜL vennék dohány-
gyári nőt, vagy varrónőt, ki ingat-
lannal vagy ötvenezer lejjel rendel-
kezik. Leveleket, Negyvenes önálló
özvegy sztalos jelígre. (4365)

Állandó lakó, Boldogító, Foto-
graf, Állandó egzisztencia, Olcsó,
Szorgalom, Augusztus 1-re jelígre.
re levelek vannak a kiadóban.

Békassy R. Cruzdiora. Az állás,
sajnos, már nem aktuális.

„MAGAS, barna tisztviselő”, ma
nem mehetek levele van a kiadó-
bn. Szegfű. (4405)

ADÁS-VÉTEL

HELYBELI köztemetőben egy
jókarban levő kriptá eladó. Sándor
bizományos, Calea Victoriei 13.
(4374)

VADONATUJ szepességi ágygar-
niturák eladók. Megtekinthető dél-
után 3—6-ig. Cím a kiadóban.
(4375)

GYORS távozás miatt eladó Str.
Regalá 24. alatt ötezer négyzetmé-
teres gyümölcsös és diszkrét 9
szobából, 3 konyhából, fürdőszo-
bából stb. álló ház 1.800.000 lejjel.
Str. Văcărescu 3. alatt kétezer négy-
zetméteres területen 18 szoba, 5
konyha, 4 fürdőszoba stb. garázs,
gyümölcsös 1.800.000 lejjel. Pas-
teur-uca 18. alatt 3900 négyzetmé-
teres fajgyümölcsös könnyebb épí-
tésű 5 szoba, konyha villával 200
ezer lejjel. Értekezni: Dr. Niman
Lajos építésznél, Str. Regalá 24. sz.
Este 6—8 óra között. (4376)

ELADÓ modern dió teleház és
konyhaberendezések asztalosmü-
helyből. Str. Jasilor 10. (4381)

ELADÓ telek 22.000 lejjel. Str.
Cocos 16. Értekezni C. Lungă 30.
(4381)

KERESEK megvételre egy köze-
pes nagyságú motorkerékpárt. Mé-
na garázs. (4384)

EGY jókarban levő indító ellen-
állás 15 Amp. „Ganz” motor eladó.
Cím a kiadóban. (4385)

KÉT hálógarnitúra eladó. Kö-
zák bőrület, főpostával szemben.
(4394)

ELUTAZÁS miatt egy **SZÜCS-
GÉP** sürgősen eladó. Str. Gh. Tă-
mas 9. Schlesinger. (4396)

ÜZEMKÉPES motorkerékpárok
olcsón eladók. Bordi, Str. Londrei
42. sz. (4404)

ELADÓ egy lebontásra kerülő
ház. Str. Jasilor 22. (4403)

ELADÓ világos hálószoba, di-
vany, Schunda pedálos cimbalom,
antik almárium, asztal és székek.
Str. Bucuresti délután 4—7.
(4398)

ELADÓ 1 drab asztali patefon,
1 darab gyémánt membránnal, 1
darab rendes tü-membránnal, 50
lemezzel 1500 lejjel. Erzsébet gőz-
fürdő gépésznél. (4401)

ELADÓ 2 drab HP. 1.5 villany-
motor. Megtekinthető Str. Surda
33. sz. (4400)

PESTI HIRLAP KÖNYVEI,
Színes Regényt, Pengős, Félpen-
gős Regényt használt, de csak jó
állapotban vesz a **CULTURA**
ANTIKVÁRIUM Cluj, Str. Me-
morandului 4. hátul az udvar-
ban. (2143)

EGY üzlethelyiség berendezéssel
átadó. Cím: Éva-szalón. Str. Iorga
2. sz. (4367)

LEGMAGASABB árban veszek
écskaruhát, Str. F. David 13., üz-
lethelyiségben. (4212)

FORD luxusautóra csukott ka-
rosszéria kerestetik. Cím a kiadó-
ban. (4061)

**ARANYÉRT LEGTÖBBET FI-
ZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MI-
HAI VITEAZUL 11. (312)**

200 LITERES festékes hordók el-
adók. Cím a kiadóban. (4069)

KIADÓ LAKÁS

KETTŐSZOBÁS modern kom-
fortos lakás új házban kiadó. Piata
Unirii 12. Házfelügyelőnél. (4390)

**MODERN 4 szoba, hall, fürdő-
szobás lakás két terrasszal kiadó**
Str. General Berthelot 10. Ugyan-
att 3 szobás lakás emeleten kiadó.
(4155)

EGY csinosan bútorozott külön-
bejárati szoba augusztus 1-re ki-
adó. Cal. Motilor 81. (4199)

KIADÓ gyárnak, raktárnak, mű-
helynek alkalmas betonos helyi-
ség, kemény. Viz. villany bevezet-
ve. Regele Ferdinand 69a. Értekez-
ni bőrületben. (4377)

BELVÁROSBAN 2 személyes bu-
torozott szoba teljes ellátással ki-
adó, személyenként 1000 lejjel. —
Cím a kiadóban. (4383)

LAKÁST KERES

P. UNIRII közelében 2 szoba,
konyha, fürdőszoba, előszoba la-
kást keresek. Címeket ármegjelölés-
sel „Egyenlőre előre előre fizetek”
jelígre a kiadóba (4399)

KERESEK modern szoba kony-
ha, fürdőszoba, speiz, előszobás
lakást. Címeket: „Csak belváros-
ban” jelígre. (4349)

KISEBB asztalos műhelynek al-
kalmas helyiséget keresek a belvá-
rosban. Címeket a kiadóba kérek.
(4388)

ALLÁST KERES

KOMOLY bejáró főzőnő állást
keres. Cím a kiadóban. (4389)

Szavanként 1 Lei, vastagabb ke-
tűvel 2 Lei. Egkisebb hirdetés ára 10 Lei.
Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja
5 Lei. Apróhirdetéseket aznap megjelenésre
délután 11 óráig lehet csak feladni.

ALLÁST KAPHAT

TANULÓ felvétetik a Kovács-
cukrászdába. Piata Mihai Viteazul
37. sz. (4378)

FELVESZÜNK mindenféle jólfőző
szakácsnét egy pár emberhez, belé-
pés augusztusban. Cím a kiadóban.
(4382)

VASÖNTÖKET, gép- és komerc-
öntöket fölvesz a Hirsch vasöntőde.
(4368)

KERESEK vendéglőbe szerény-
igényű, munkabíró, idősebb nőt,
aki a főzést önállóan vállalja. P.
Mihai Viteazul 9. (4391)

CUKRÁSZTANULÓ felvétetik.
Takács cukrászda, Uránia palota.
(4393)

JÓHÁZBÓL való 14 éves felüli
kifutóleányt felveszünk. Heinrich
szappanlerakat, P. Unirii 16. szám.
(4397)

KÜLÖNFÉLÉK

CSUNYA, elhanyagolt, szeplős,
májfoltos, pattanásos, ráncos arc-
bőrét legújabb módszerrel telje-
sen rendbehozzák az „UNIVER-
SO” kozmetikai szalonban. Piata
Unirii 15. (734)

MOZI

AZ OPERA-MOZGÓ MÜSORA:
Csütörtök premier: *Liliomtánc*, er-
kölcse a világ városok mai éle-
téből. Főszerepekben: Ellen Schwa-
necke és Hermann Speelmanns (a
német Charles Laughton). Előjáték
2 felvonásos revü. (Csak felnőttek-
nek!)

ROYAL-MOZGÓ MÜSORA
Csütörtökönkéntös műsor: *I. Vágyak éj-
szakája.* Stefan Zweig „Égő titok”
című novellája után. Fősz.: Willy
Forst. — *II. A nap dala.* Fősz.:
Lauri Volpi, a világ legjobb teno-
ristája. Zene: Pietro Masiané.

CAPITOL-MOZGÓ MÜSORA:
Ma: *Férfiak prédája.* Izgalmas orosz
vonatkozású filmdráma. Főszerep-
lők: Miriam Hopkins, George
Banieroff. Olcsó nyári helyárak.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MÜSORA:

Következő műsorunk szombaton, július
28-án 7 és 9 órai kezdettel: *A kém-
szolgálat.* Orosz kémdráma. Az
évad legnagyobb és legizgalmasabb
orosz filmdráma. Főszerepekben:
Birgitte Helm és Willy Frits. —
Ezen filmnél minden előadás kere-
tében fellép a világhírű „VOX”
orosz trio, orosz tánc és akrobatikus
mutatványjaival

Halál vár Dollfuss gyilkosaira

BÉCS. Lapzártakor érkező jelen-
tés szerint mindazok a terroristák,
akik

részt vettek Dollfuss kancellár
meggyilkolásában statáriális bi-
rósg elé kerülnek. Tehát a sza-
badelvonulás joga csak azokat
illeti meg, akik nem vettek részt
a gyilkos merénységben

A terrorista banda valamennyi tagja
letartóztatásban van. Amikor a go-
nosztevőket elszállították a kancellá-
ri palotából,

a főmeg megakarták lincselni őket.
A katonaság és a rendőrség csak a
legnagyobb erőfeszítéssel tudta fel-
koncolásukat megakadályozni.

SEM ORVOST, SEM PAPOT
NEM ENGEDTEK
A HALDOKLÓHOZ

Újabb jelentések megrázó módon
adják elő Dollfuss kancellár lelőve-
tését és utolsó perceit. Ezek szerint,
amikor a kampós keresztesek megro-
hanták a kancellári palotát, beron-
tottak a kancellár szobájába és köz-
vetlenül közelről többször rálőttek. Az
egyik golyó a nyakán, a másik a fe-
jén sebesítette meg. Dollfuss, aki
ösztönös mozdulattal felemelte a ke-
zét, elfedte az arcát, majd földre
zuhan. Gyenge hangon többször
segítséget kért, majd elhallgatott. A
gyilkosok arra kényszerítették a szo-
bában tartózkodó kancellári szoigát,
hogy arccal a fal felé forduljon. Tíz
percig állt így a haldokló kancellár
közeliében. Később a merénylők Fey
kancellárt bevezették Dollfusshoz,
aki utolsó perceiben arra kérte Feyt,
legyen gondja feleségére és gyer-
mekére.

— Ne ontsatok több vért — vol-
tak az utolsó szavai.

A terroristák nem engedték, hogy
tovább beszéljen s orvost és papot
sem engedtek hívni hozzá, úgy hogy
a szerencsétlen ember minden segít-
ség nélkül elvérzett.

VISSZAHÍVTÁK A NÉMET
KÖVETET

(PÁRIS.) Fey alkancellárt a ter-
roristák revolvérrel arra kényszerít-
ték, hogy telefonáljon a német
követnek, interviúon az érdekük-
ken. Fey a kényszer hatása alatt
meg is tette ezt. A német követ
vállalkozott is az intervencióra, de
éppen ezért a Hitler-kormány még
az éjszaka folyamán telefonon el-
mozdította állásából.

Berlini jelentés szerint a bécsi
események hatása alatt Hitler né-
met birodalmi kancellár félbeszakí-
totta nyaralását és Beyruthból re-
pülőgépen visszatért Berlinbe.

— A kolozsvári új izraelita fő-
rbbi bemutatkozása. A cluji izra-
elita hitközség előjárósága tiszte-
lettel értesíti t. tagjait, hogy dr.
Weinberger Mózes főrbbi úr pén-
teken az esti istentisztelet keretén-
ben mutatkozik be hiveinek. Istent-
isztelet kezdete háromnegyed 8
órkor.

A gyönyörű
és barátságos

Grand

étterem kerthelyiségében a
Magyar Színházzal szemben
világvárosi műsori
láthat a közönség

Stanescu
Sambrai

híres tarsulata
Prima bork.
Szolid árak.
Azuga sör.

H I R E K

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomtatott a MAYER-NYOMDA
kőrforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Julius 27. Péntek. Róm.
kath. Pant. Olga. Prot. O.
Panteleon. Gör. kath. St. Mart. P.
Pantelimon. Izr. 15. Av.

JOESTÉT!

ISMERETSEG

— Hol is láttam már a maga arcát, barátom?

— Ugyanott, ahol most van...

KÖNYVELE

Könyvelő: Direktor ur, milyen rovatba vezesse be a pezsgőszám-lait?

Igazgató: Vezesse be a „folyó” kiadások rovatába...

A VERÉS ÖSE

Ádika: Papa, téged is elvert nagyapá, ha rossz voltál?

Apa: Igen, fiacskám.

Ádika: És az ő apja is elverte nagyapát?

Apa: Ugyan, fiacskám.

Ádika: És a nagyapá apját is elverte a papája?

Apa: Miért kérde, fiacskám?

Ádika: Mert csak azt szeretném tudni, ki találta ki ezt az átkozott verést?

OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Kiss: Hallom, hogy tizezer lejt nyertél az osztálysorsjegyen. Most aztán add meg azt az ezer lejt, amit 3 évvel ezelőtt adtam neked kölcsön.

Nagy: Nem rossz. Ugy rendelkez a pénzzel, mintha te nyerted volna...

ÜNNEPI VACSORA

— Na, hogy ízlett a tegnapi vacsora Proccéknál?

— Hát istenem, ha a bor olyan hideg lett volna, mint a leves és olyan öreg, mint a lud, ez viszont olyan kövér, mint a háziasszony, akkor jó vacsora lett volna...

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint nyugati légáramlás, felhősödés, eső, helyenként zivatarhajlam várható. A hőmérséklet mérsékelten csökken.

— Inspekciós gyógyszerárak. Ezen a héten a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna (Unirii-tér), Hygea (Mihai Viteazul-tér), Victoria (Regele Ferdinand-uca), Sotropa Emil (Stefan cel Mare-uca).

— A FÖTÉR és a Strand közötti útvonalon munkásember elvesztette a szemüvegét. Becsületes megtalálót kéri, hogy adja be a lap kiadóhivatalába.

— Ne lopjon az, aki köllözködik. Fülöp István és Schwartz Samu kolozsvári lakosok néhány hónappal ezelőtt házbérdifferenciák miatt köllözködésként adták a fejüket. Délután volt stráfszeker vitte a kopott bu-torokat s a két új hajlékba vándorló ember az uton meglátott egy kétkerekű talyigát és ellopta. Mivel pedig a teherszeker roskadozott, egy asztalt és két széket a talyigára tettek. Aztán eladták a talyigát s az árából kifizették az új házbért. Ma a törvényszék 1—1 hónapi elzárással jutalmazta meg a lelményes lakókat.

LEGUJABB

Miklas szövetségi elnök
Dollfuss ravatalánál

(BÉCS.) Miklas szövetségi elnök ma délből látogatást tett Dollfuss ravatalánál. A szövetségi elnök közel félórát tartózkodott a kancellári hivatal előcsarnokában felállított ravatal előtt és mélyen meghajtott fejjel imádkozott.

Fey biztonságügyi miniszter ma délből a következő hivatalos nyilatkozatot adta ki:

Ausztria területén teljes a rend. Ischlben vannak még kisebb zavargások, amelyeknek elfojtására csapatokat rendeltünk ki. Mára várható a külföldi kormányok együttes lépése Ausztria önállóságának megvédése érdekében.

DOLLFUSS CSADADJA
BÉCSBE UTAZOTT

(RIMINI.) Dollfuss kancellár családja ma repülőgépen Riccioneból Rimini-be érkezett. Dollfussné mellett van állandóan Mussolini felesége és vigasztalja a testileg és lelkileg megtört asszonyt. Ma délből Riminiből tovább utazik a Dollfuss-család Bécsbe.

A NAGYHATALMAK MEGVÉDIK ÉRDEKEIKET

(LONDON.) A Daily Telegraph nagy megütközéssel ír az osztrák eseményekről s megállapítja annak nagy horderejét. A londoni lap értesítése szerint az osztrák helyzet miatt a nagyhatalmak megtették a szükséges lépéseket érdekeik megvédésére. A kisantant készen áll a szükséges beavatkozásra.

RINTELEN ÖNGYILKOS-
SÁGOT KISÉRELT MEG

(BÉCS.) A letartóztatott Rintelen ma délből öngyilkosságot kísérelt meg. Késével súlyos sebet ejtett mellén, azonban a fogházőrök észrevették tettét és megakadályozták abban, hogy szándékát végrehajtsa. Súlyos sebével kórházba szállították a volt római követet. Állapota válságos.

NÉMETORSZÁG FELELŐS
AZ OSZTRÁK ESEMÉ-
NYEKÉRT

(RÓMA.) Az olasz lapok nagy megbotránkozással írnak a bécsi eseményekről és azért egyedül Németországot teszik felelőssé, mert ígéretének nem tett eleget akkor, amikor továbbra is pénzelt az ausztriai kampókeresztes agitációt.

Mussolini miniszterelnök ma délből részvétáviratot intézett Dollfuss családjához és Miklas szövetségi elnökhöz.

Augusztus elején kerül törvényszék elé a gyermekgyilkos
Ratiu Ioan

(KOLOZSVÁR.) Annakidején a „Jóestét!” megírta azt a borzalmas gyermekgyilkosságot, amelyet Ratiu János vasúti munkás követett el saját gyermeke ellen. A gyermekgyilkos az ügyészségi fogházban van megfigyelés alatt. Az ügyészség ma készítette el a vádiratot az ügyben, melyet a törvényszék I. szekciójá augusztus 1-én fog tárgyalni.

A vádirat elkészítésével egyidőben dr. Muntean, a gyilkos védőügyvédje kérést nyújtott be az ügyészséghez, amelyben kéri ügyfele elmebeli állapotának a megvizsgálását,

mivel az már napok óta teljesen beszámíthatatlan állapotban van. Pár nappal ezelőtt ugyanis meglátogatta felesége, akivel egy ideig szépen elbeszélgetett, majd egyszerre csak hirtelen ráugrott s meg akarta fojtani és többször súlyosan megütötte.

Amikor a fogházőrök le akarták fogni, azokat is inzultálta, azután letepte magáról a ruhát, s körmeivel felhasította az arcán meg a testén a bőrt.

Dr. Muntean a fenti cselekedetek alapján azonnal orvosi vizsgálatot kért.

Közel félmilliót sikkasztott a nyugdíjba
helyezett hidalmási adótárnok

(KOLOZSVÁR.) Kabos Imréről senki se hinné, hogy közel félmilliót sikkasztott. 56 éves szucsági lakos. Nyugdíjazott adótárnok. Régimódi becsületes arca van... és a vád szerint, amelyet ma a helyi törvényszék I. szekciójának ítélőtanácsa előtt már be is ismert, 41 szucsági embertől inkasszált be a globális adót, amelyet saját céljaira fordított. Az összeg közel félmillió lejre rug. Mielőtt Kabos Imre az adópénzek elsikkasztása-

hoz fogott volna, nyugdíjba ment, majd, mint nyugdíjas, kérte a pénzügyminisztériumot, hogy fizetés nélkül hagyja továbbra is állásában. A sikamlós karrier megindult és egy évvel ezelőtt befejeződött. Kabos Imrét letartóztatták, ma délelőtt megjelent a 41 tanu és a kolozsvári törvényszék a monstre-perben megkezdte a tanúk kihallgatását. A tárgyalás lapzártakor még tart.

Étellopásért hat hónapi
börtön

(KOLOZSVÁR.) Ma délelőtt Dénes Lajos 22 éves tudóbajos kolozsvári asztalossegéd került a helyi törvényszék ítélőtanácsa elé. A vád ellene többszöri lopás. Bűnét az a körülmény is súlyosbítja, hogy hasonló cselekményért már hét hónapot ült. Egyébként csakis ételt lopott, mert, amint ő mondja: éhes volt. Büntetése 6 hónap, amelybe belenyugodott. Az ítélet jogerőre emelkedett.

Kabátot lopott, de vissza
adta — hat hónapra ítélték

(KOLOZSVÁR.) Kalló Béla már 26 éves. A katonaságot 3 héttel ezelőtt viselte ki. Igen is kivéselte, mert ott is kétszer lopott és az akkori bűnéért egy évre ítélték. Most üli a büntetését. A polgári bíróság előtt Kalló most szerepel először, ugyanis civilruhát akart szerezni magának. Kabátot lopott. Fel is próbálta, de rajtacsípték, mire azonnal visszaadta. A pofot megkapta érte. És ma újabb hathónapi börtönt szedett a helyi törvényszék a notórius tolvaj nyakába. Az ítélet jogerős.

Sürgönyutján kéri a nyugdíjasok a júliusi illetményeik
kiutalását

(KOLOZSVÁR.) Már több mint fél év óta nem történt meg, hogy a kolozsvári nyugdíjasok illetményét a hónap 26-ik napján sem fizessék ki. Ebben a hónapban azonban megtörtént. A pénzügyigazgatóságok a lakai zárva vannak. Semmi hír a kiutalásról... semmi rendelet. Nincs pénz.

Ma délelőtt táviratot intézett Pop Valér, az erdélyi nyugdíjas szövetség elnöke a bukaresti pénzügyi államtitkársághoz. A távirat szövege a következő:

M. CONSTANTINESCU
pénzügyi államtitkár urnak

BUKAREST

A július hónapi nyugdíjilletmény nem érkezett meg, szíveskedjék sürgős intézkedést foganatosítani.

VALERIU POP,

az erdélyi nyugdíjas szövetség elnöke.
Válasz természetesen még nem érkezett Bukarestből.

— HALÁSZI munkaruhái, orvosi köpenyei a legjobbak. 50 szá-
zatokban avatott kelméből készül-
nek Cluj, Calea Regele Ferdinand
109. szám.

— Határátlépők napja a kolozsvári hadbírószágon. Lingurár László 56 éves szatmári lakos feleségével és négy gyermekével Magyarországra akart szökni. A menekülő családot a határon elfogták és ma a kolozsvári hadbírószék 15—15 napi elzárásra ítélte valamennyit. — Bocsi József Magyarországból szökött Romániába, 20 napot kapott. — Görbe Erzsébetet jogtalan határátlépésért 10 napra ítélték. — Sackl Antal Ausztriából menekült Romániába, büntetése 20 nap. — Polincseák Mária Csehszlovákiából szökött át, 15 napra ítélték.

Közel nyolcezer vagon faárut kapott negyedév alatt Magyarország

(BUDAPEST.) Magyarország fa-bevitele ez év első három hónapjában emelkedett az 1933. év első negyedével szemben. A bevétel növekedését az alábbi számok tüntetik ki: fűrészárúban

1959 vagon, hulladékfa 780 vagon, szerszámfa 300 vagon, tűzifa 4570 vagon a többlet.

Speciálisan Romániából 1934. három első hónapjában az alábbi mennyiségek vitték be: tűzifa 2480 vagon, faszén 358 vagon, rönkfa összesen 402 vagon, szőlőkaró 11 vagon, traverzekből 12 vagon, kocsirúd és löcs 3 vagon, bányafa 250 vagon.

Szabadlábba helyezték a „kommunista” egyetemi hallgatót

(ARAD.) Tegnap számunkban be számoltunk egy kolozsvári diák tragikus sorsáról,

akit az aradi sziguranca detektívjei kommunista propaganda miatt letartóztattak és hadbíró-ság elé akartak állítani.

Mára öröndetes helyzet állott elő az ügyben. Amint a hatóságok által felvett jegyzőkönyvből kiderült,

Osztrouszky nem ült kommunista propagandát, hanem csak a törvényes keretek között mozgó magyar párti ellenzéki csoport megbízásából toborzott híveket

a pártnak. Kihallgatása után szabadlábba helyezték s a fiatal diák mára haza is érkezett Kolozsvárra.

Ujabb típusú ezresbankók kerülnek forgalomba

(KOLOZSVÁR.) Hirt adtunk már arról, hogy a Nemzeti Bank már kedden kibocsátja az új ezresbankokat, amelyek a következő karakterisztikumot fogják viselni: Egy speciális vékony és egész finom fehér papíron lesz nyomva. Az egyik oldalán egy jóvialis medálban

Öfelsége Károly király képe, felül pedig ez a felirat: „Banca Nationala a Romaniei”. Közvetlen alatta pedig víznyomással „Una mie lei”, egészen alól pedig „Gr. Dumitrescu” a Nemzeti Bank kormányzójának aláírása és a másik sarkában pedig H. Craciunescu központi pénztárnok aláírása.

Felső jobb sarokban Románia címe-re, míg az alsó sarokban 1000-es szám szerepel.

A címet másik oldalán pedig kereskedelmi és ipari látképek rajzai láthatók középen egy másik rajz, amely négy ökröt és egy ekét ábrázol, míg a jobboldalon két asszony alakja látható.

Az új 1000 lejesek kibocsátása után is érvényben maradnak a régi 1000 lejesek

és azokat csak akkor vonják be, amikor az újak teljesen ki lesznek nyomva és bocsátva.

Harmadnapra felszínre dobta a Malomárok vize az áldozatul esett életmentő gyereket

(KOLOZSVÁR.) Elsőnek számolt be a „Jóestét!” arról, hogy vasárnap megdöbbentő szerencsétlenség történt a kolozsvári felsőgátnál. Az áldozat Lapusneanu Tinu 13 éves Munkás-uccai kereskedőinas volt.

Életet akart menteni és életével fizetett.

Magába szivta az örvény és törékeny testét elnyelte a víz. De térjünk vissza kissé a gyászos vasárnapra:

Délután ötkor rendőrpózt cirkált a halálos gátfal előtt. Megkérdeztem tőle, mi újság.

— Meleg van, — hangzott a válasz. — Semmi sem történt... sokan fürödnek, jól érzik magukat... Ennyi az egész.

Feleletét csendes mosollyal zárta le. És tényleg csendes volt minden. Elmult hat óra, 7 óra... aztán még öt perc... A csendes fürdőző vendégek sikoltva a gátfal köré sereglettek. És bent a vízben a jó uszók keresték a hullát. Csak keresték... Hiába...

Másnap a tűzoltók is kiszállottak, de a vashorog végü rudba sem akadt bele a hulla.

— Ez a legszebb halál. — állapították meg sokan...

Tegnap a délutáni órákban újra felrázta valami a fürdőzőket.

Ezuttal nem a gátnál, hanem a malomárok legfelsőbb részében.

Amikor legjavában cuppogtak a fejesek, hirtelen egy borzalmasan vigyorgó halott gyermekarc bukott fel a malomkereken.

Megdöbbenek és félreszaladtak a körülállók. Majd az első ijedség után többen a felpuffadt halotthoz usztak és partra emelték.

A hatóság emberei is nemsokára megjelentek és a hullakocsival elszállították az áldozatul esett életmentőt. Az első idei strand-agencia ezzel a szomorú aktussal véget ért.

Azaz, folytatása képpen a rendőrség letiltja a felsőgátnál a fürdőzést.

Permanens szolgálat van ugyan a posta-távíratosi osztályánál, csak sürgős táviratot nem lehet mindig feladni

(KOLOZSVÁR.) Külföldön a postaintézet az a hely, ahol a legfigyelmesebben járnak el a közönséggel szemben. Nálunk azonban, tisztelet a kivételnek,

egy pár tisztviselő azt hiszi, hogy a közönség van érte és nem fordítva.

De mégha csak udvariatlanok volnának, nem volna katasztrófa. De sokkal bosszantóbb eset is történik azáltal, aki a posta szolgálatát igénybe kénytelen venni.

Ma reggel egy kolozsvári ur sürgős táviratot kellett feladjon, mégpediglen azért, hogy

rokona, aki önkéntes katonára és falun nyaral, azonnal jelentkeznie ezredénél.

Tudvalevő, hogy a katonaságnál nem tréfálnak, mikor pontos megjelenésről van szó. Az illető fiatalembernek legkésőbb holnap délelőtt 12 órákor kell jelentkeznie ezredénél Bukarestben. Ha rendes időben megkapja a táviratot, még el tudja érni a vonatot, gondolta magában az illető uriember. A táviratnak legkésőbb 10 órára kellett megérkeznie.

A feladó már háromnegyed kilenckor a postán volt, azt gondolva, hogy rögtön feladhatja a táviratot.

Nagy volt azonban a csodálkozása, amikor

a táviratfeladó osztályánál senkit sem talált.

A mellette lévő ablaknál megkérdezte egyik tisztviselőt, hogy hol van a szolgálatos postatiszt, akinek állandóan ott kell tartózkodnia, annál is inkább, mivel az ablak fölé oda van írva: „Permanens szolgálat”

— Nem rám tartozik hagyjon nekem békét, kérem tessék megvárni, amíg jön a tisztviselő, —

válaszolta nem éppen udvarias hangon a tisztviselő.

Várt tehát. Pont egy negyedórát. Természetesen „kitűnő” idegekkel. Végre előkerült valahonnan a szolgálatos hivatalnok, aki ötpercenyi kénnemes elhelyezkedés után nagy kegyesen elvette a blankettát.

Mindenesetre érdekes dolog, hogy a postai tisztviselők a szolgálati idő alatt nincsenek a helyükön.

Vagy talán igazgatósági rendelet van rá?

Két évre ítélték a orosz határon elfogott kolozsvári sztrájkvezetőt

(KOLOZSVÁR.) Emlékeztet a „Jóestét!” olvasói előtt a múlt év februárjában történt vasuti sztrájk-ügy, amelynek során a munkások Hagymássy Ferenc, Popa Emil és Mecicu László felbujtására sztrájkba léptek. A sztrájkbizottság lefoglalta a vasuti műhely telefonszobáját s elmentek, Hagymássyval az élükön, a sztrájkhoz, meghúzták a sztrájkjelet. A sztrájk bugásra a már felbujtatott munkások rögtön leállottak bezárták a műhely vaskapuját és kalapáccsokkal felszerelt őrszolgálatot létesítettek, azon célból, hogy a rendőrség ne hatolhasson be a központi

műhelyek területére. A sztrájkot a bérkiutasítás kérésére miatt proklamálták. A rendőrségnek azonban sikerült behatolni a műhely területére és a sztrájkvezetőket letartóztatták, akiket a bíróság néhány hónappal előtől el is ítélte. Hagymássi Ferencnek sikerült megszöknie és Oroszország felé vette az útját. A Dnyeszteren való átszökése közben a határőrök megfogták, letartóztatták. Az ügyet ma tárgyalta a törvényszék, amely beigazolt, hogy látta a vádat és Hagymássi Ferencet két évi börtönre és 10 ezer lej pénzbüntetésre ítélte. Felebbezett.

Óceánjáró utra indult csónakban egy vakmerő tengerész

(OTTAVA.) John Smidt fiatal Péterboorugh-i (Montario) amerikai tengerész tegnap Gaspéből (Quebec)

egy ötméter hosszúságú evezős-csónakon az Atlanti-óceán vizébe körutra indult.

A vakmerő tengerésznek, aki csak egy sextans és egy pontos időjelző órát vitt magával műszerekül, legközelebbi utazási célja az Újfoundlandi Cap Ray-i kikötő. A vállalkozó szellemű tengerész reméli, hogy merész útját az Atlanti-óceánon keresztül 2—3 hónap alatt megteszi.

TEKE-SPORT

Eredmények: Ünnepszámba menő esemény volt a Moderna kettőspályán Amateur Cluj bajnokságának Iris kupa átvétele és a Matador csapat revánsa. Az órási, 60 méteres tekezőpályán teljesen megtöltötte jobbról az Amateur, balról az Iris és a pályával szemben a Matador csapata állt fel. A nézőtérben Zegreanu és Boor a kerület részéről, Gyurka, Földes és Kilio, Ilies a Reményi Bálónyi, Envedi a Stop 12. élén, Drohohezky, Krausz, Szalai a Transilvania, Almasan az UEC. Grosz Összetartás és számtalan tekező tömörültek. Amateur csapata nevében Kovács Attila mondott szép üdvözlőt, amelyre Török az Iris nevében válaszolt és átadja csapatának ajándékát: a majolika kupát. Török József, az Iris elnöke bejelenti, hogy Mária Bóla szöv. ügy. elnökének, aki egyúttal a Matadorok elnöke is, agilis munkásságáért egy majolika serleget arcképeivel díszítve átad. Utána Iris—Amateur, 14 játékos, 187:169. Befejezésül Amateur hívta ki 10 játékos Matador csapatát az 1932 évi bajnokság és 26 győzelme után revánst kér. Eredmény: Matador—Amateur, 10 játékos, 131:150. A város legkitűnőbb játékosai elismeréssel halmozzák el Matadorokat, míg Amateur játékosai teljes elismeréssel adóztak a nemességükért. — *Tekéző naplár.* Péntek: Sport—Víziművek, reváns a Matador-pályán.

— **Ma este a zseniális Brender-gyermekművész az újságíróklubban.** Két ritka képességű gyermekművészt fogunk megismerni ma este az újságíróklubban, akikért már is több külföldi impresszárió versenyzik szerződtetési célból. A 13 éves Brender Heine a bécsi zenekadémia vizsgáit kitüntetéssel végezte s a szigorú zenekritikusokat valósággal lázba jettette tüneményes tehetségével, amelyet Heifetz és Jehudi Menuhem művészetével hasonlítanak össze. Brender Réta, a tízéves kis táncművész pedig olyan szédületes virtuozitást és rátermett zsenialitást revellált a budapesti és bécsi táncakadémia vizsgáin, hogy a Hunnia filmvállalat egyik igazgatója máris szerződtetési ajánlatot tett neki. A zseniális művészgyermek ősi külföldi turnéjukat megelőzően Románia nagyobb városaiban koncerteznek. Egyébként mindketten erdélyi származásúak. Fellépésüket nálunk is lázas várakozás előzi meg.

CENZURAT